

Ciril Zlobec

POVSOD OD ZMEROM IN ZA ZMEROM ČAS

VELIKA PRAZNINA

(Ob srečanju s teorijo o valovanju Velike praznine kot prapočela
vesolja in življenja)

Akademikoma Andreju O. Župančiču in Robertu Blincu

Povsod od zmerom in za zmerom Čas,
edina večnost, prostor brez mejá,
kdor išče ga, v njem našel bo Boga,
če vanj, za hip, bo vtisnil svoj obraz.

Čas – valujoča, Velika praznina,
počelo vsèga, kar je kdaj bilo,
kar je, kar bo, pod njo, nad njo nebo
odprto v večnost: Kaos, Zgodovina.

Kdaj, kje, kam v tej praznini, ki je Čas,
v tem Času, ki od zmerom je praznina,
rojena sva v ta hrup sveta: Ti? Jaz?

A tudi v tem lebdenju trdna tla
pod sabo, draga, čutiva oba,
in najina ljubezen dvoedina.

PRALJUBEZEN

Od začetka skozme tečeš,
vendar vsa ostajaš v meni,
od začetka skozte se pretakam,
vendar ves ostajam v tebi.

Gledava se, tehtava
sumničavo in zaupljivo,
koliko kdo sebe zgublja,
koliko kdo drugega odnaša,
ko ti skozme,
ko jaz skozte
si utirava vsak svojo pot.
Upava in dvomiva,
sprašujeva se negotova,
kdo je komu reka,
kdo je komu struga,
kdo kdaj, kalen, v drugem se zbistri,
kdo kdaj, čist, do mulja praljubezni
k drugemu se potopi,
kdo pod reko koplje
zase, za oba
tolmun miru,
kdo z njo hiti v oddaljeno,
široko, plitvo ustje,
kjer morda zaman si bova ob večerih
dan na dan,
jaz v tebi gluha,
ti v meni slepa,
skušala priklicati v spomin
visoko jutro najine ljubezni.

VEČERNA ZGODBA

Prešinilo me je,
kot Razodetje vernika,
ko izpod mističnih obokov
mračne katedrale
se spet vrne v svetel dan
na njenem pragu,
v živ spomin se mi zapisalo
kot črno-bel posnetek pokrajine
v nočnem blisku,
ko razjarjena tema
za manj kot za trenutek se odpre
in spet zapre pred nami;
morda utrinek jasnovidnosti,
ki slepcu kdaj se utrne

na njegovi večni poti k luči;
morda, kdo ve,
samo izkušnja drugih,
položena v nezavedno v nas,
ko moje v tvoje oči
iz mojega v tvoj strah
so nemo govorile
najino večerno zgodbo.
Morda je res bila le slutnja,
udar neba v dvomečo dušo,
svetel blisk v spomin prihodnosti,
v ta najin dan,
ki že nagiba se v večer,
do bolečine poln
nerazumljivih zgodb
za vnuke,
ki so tudi že odšli po svetu.

ZIMSKA IDILA

Sneg – smešno! – otoplil je zmrzla polja,
nadel drevesom smešne bele suknje,
jaz pa strmim v globoke črne luknje
na nizkem nebu svojega veselja.

Katera bo posrkala me vase?
Me bodo, zversko lakotne, vse hkrati?
Se moram njih ali sam sebe bati?
Se še lahko, šibak, oprem sam nase?

Sem vsota najbolj žalostnih usod
najbližjih, mnogih, ki jih ne poznam?
Me je zdaj strah, ker me utruja pot,
ki od nikoder, vem, me vodi: Kam?

Ni več poti, ni belega snega,
vse bolj in bolj požira me tema.

ZLATA NITKA

Vsak trenutek ista
in drugačna,
v sleherni podobi
vsèga predstavljivega
prihajala je v najin dom:
vrat ni odpirala,
preprosto: le prihajala je vanj,
prisedala je k nama k mizi,
jedla, pila z nama,
se smejala, dolgočasila,
kot zlata nitka
v najin se pogovor vezla,
z nama v njem nerodno se vozla,
sramežljivo v postelj
z nama legala,
božala te z mojimi rokami,
gledala me s tvojimi očmi
pričakujoče, vdano,
nagajivo kot otrok
v zamotane načrte učenjaka,
v krhki utrip soneta
v najin spanec je zapisovala
najbolj nore sanje:
vrtno cvetje in ledene rože
v oknu najinega doma
vpletala je v žalne in vesele šopke,
vtikala krvave nože
v najine objeme,
z obrazom in skeletom smrti
hladno se prižemala
ob najini razžarjeni telesi,
da sva ji, opotekaje se,
sledila v vse bolj temno noč
in se iz nje
spet v rožno zarjo jutra
zbujala izpraznjena, omotična ...

O, kaj vse si nama že bila
in si in boš:
ljubezen!

UMIRANJE BESEDE

Kot Bog na križ pribita je Beseda,
nič več ne prerokuje, ne oznanja,
na prsi svoje smrti glavo sklanja,
zgrožena v temna brezna sebe gleda.

Povsem morda pa le ne bo umrla,
v nesmrtnost, kot vse božje, je zakleta,
med dva razbojniška pogleda ujeta
v naš čas golči prerezanega grla.

Bila je, zdaj ni več vestalka sanj,
nad same sebe nas nič več ne dviga,
odvrača od pritlehnosti dejanj;

človeška zvezda, ki je v nas sijala,
se v kažipot duha več ne prižiga,
zdaj naša noč vse daljša je postala.